

Linnut

vuosikirja 2010

LUONNONTIETEELLINEN
KESKUSMUSEO

Mustahaikaroiden *Ciconia nigra* vuosi oli musta. Lajista kertyi vain neljä havaintoa kaakkoisimmasta Suomesta. JORMA TENOVUO

Pikkuharvinaisuudet Suomessa vuonna 2010

Eelis Rissanen, Pirkka Aalto, Kimmo Järvinen, Petteri Lehikoinen ja Pertti Renvall

Pikkuharvinaisuuskatsauksessa 2010 käsitellään 46 lajia, jotka on lajiteltu niiden luonnonvaraisuusluokkaa kuvaavan AERC-kategorian mukaan. Rantakurvi otettiin katsaukseen mukana uutena lajina, koska se on viime vuosina ollut verrattain vähälukuisen. Katsauslajeista ruostesorsaa, sininärheä ja viirusirkkalintua ei havaittu lainkaan vuonna 2010. Tavanomaista runsaammas-ta esiintymisestä saimme nauttia punakaulahanhen, jääkuikan ja amerikkajääkuikan osalta esiintymisen painoutuessa arktisen muuton yhteyteen. Jalohaikaran sekä arosuo- ja niittysuohaukan osalta esiintyminen jatkui runsaana. Mustahaikaralla ja pikkukiljukotkalla koettiin vastaavasti poikkeuksellisen heikko esiintyminen. Pikkuhuitin, leveäpyrstökihin ja riuttatiiran osalta kir-

jättiin normaalia parempi tulos. Lopuksi kun vielä summataan pikkulinnuista pusitiaisen, sepelsiepon ja keltahempon keskimääräistä paremmat lukemat, voidaan todeta vuoden 2010 olleen tavanomaista parempi lintuvuosi pikkuharvinaisuuksien näkökulmasta katsottuna.

Pikkuharvinaisuuskatsauksessa pyrimme noudattamaan yhteistä linjaa RK-katsauksien kanssa. Havaintoja saatiin kaikilta paikallisyhdistyksiltä. Katsauksessa olevat ARK-lajit ovat kunkin alueyhdistyksen ARK:n hyväksymiä. Sellainen mielikuva jäi, että havaintojen tarkastusaste oli hiukan muutamaa aiempaa vuotta parempi. Lajinimen ja tieteellisen nimen jälkeen sulussa oleva luku kertoo Suomessa havaittujen yksilöiden määrän vuonna 2010. Val-

takunnallista yhteismäärää laskettaessa havaintojen päällekkäisyydet on pyritty karsimaan. Mikäli havaintoja on ollut vähän (noin viisitoista tai jollei toisin katsottu), on ne julkaistu kaikki. Esiintymistä on pyritty kuvaamaan myös sanallisesti. Joidenkin lajien osalta on lukemat esitetty joko myös alueellisissa karttakuvissa tai aluekohtaisessa lukumäärätaulukossa. Lukumäärissä on pyritty poistamaan eri yhdistysten välisiä päällekkäisyyksiä; tämän takia näistä lukumäärästä yhteenlaskettu summa on joissakin tapauksissa valtakunnallista lukemaa suurempi. Aiemmista katsauksista poiketen Keski- ja Pohjois-Uusimaa sekä Lohjan seutu ja Rauman seutu ovat aluekohtaisissa lukemissa omina alueinaan.

Katsauksen työnjako oli seuraava: Eelis

Rissanen toimitti työryhmälle koko maan havaintokoosteen, kokosi katsauksen, kirjoitti johdannon ja englanninkielisen yhteenvedon sekä lajitteista osuuden jalo-haikarasta sirosuohaukkaan sekä pikkukajavan, riuttatiiran, mustajoutsenen ja morsiosorsan. Kimmo Järvinen kirjoitti lajit lumihanhesta amerikanjääkuikkaan sekä mandariinisorsan, Pertti Renvall lajit kiljukotkasta leveyspyrstökihuun, Pirkka Aalto lajit pikkuruokista sitruunavästäräkkiin, sekä tiibetinhänhen ja Petteri Lehikoinen lajit mustapäätaskusta keltahempoon.

Lyhenteet ja merkintätavat

Lyhenteinä on käytetty havaintojen ilmoitusohjeiden mukaisia lyhenteitä. Tarkka ikä on merkitty kalenterivuosi: 1kv = kuluvana kalenterivuotena syntynyt, 2kv = edellisenä kalenterivuotena syntynyt, +1kv = ennen kuluvaa kalenterivuotta syntynyt. Muita ikälyhenteitä: juv = nuori lintu ensimmäisessä täydellisessä höyhenpuvussa, subad = vanhempi kuin nuorimman ikäluokan lintu, muttei vielä aikuisen puvussa, imm = ei vielä aikuisen puvussa, ad = aikuinen.

Muita lyhenteitä: jp = juhlapukuinen, tp = talvipukuinen, vp = vaihtopukuinen, k = koiras, n = naaras, n-puk = naaraspukuinen, pull = pesäpoikanen/untuvikko, Ä = laulava, r = rengastettu, p = paikallinen, m

= muuttava, a = parvi, a5 = viiden parvi, 5a = viisi parvea, kiert = kiertävä.

Katsauksessa on käytetty vuonna 2010 käytössä olevia kuntien nimiä. Havainnoijien osalta on lajien kohdalla mainittu ensisijaisesti löytäjän nimi tai nimet, mikäli tieto on ollut saatavissa. Muuten nimet on poimittu havainnoijalistan ilmoitetun järjestyksen perusteella. Pitkät nimelistat ovat usein liian pitkiä kokonaan julkaistaviksi, joten olemme julkaisseet maksimissaan neljä nimeä. Pikkuharvinaisuustyöryhmä pahoittelee jos et löydä nimeäsi lajin havainnoijien kohdalta, vaikka nimesi kuitenkin pitäisi olla mukana.

Lajien esiintyminen

Kategoria A

Lumihanhi (*Anser caerulescens*) (1) ja **Lumi-/eskimohanhi** (*A. caerulescens/rossii*) (5)

Normaalivuosi kolmella havainnolla, joista tosin kolmen linnun parvi on harvinaisen suuri. Huhtikuinen lintu liikkui metsähänhien seurassa, muut muuttivat valkopskihänhiparvessa.

Kaikki havainnot: 12.–27.4. Nakkila Leistilänjärvi – Pori Teemu Luoto ad (Timo Pettay, Jari Helstola ym.), 21.5. Virolahti Suuri-Pisi lumi-/eskimohanhi 2 ad E klo 11.38 (Markku Ukkonen, Pertti Renvall, Riitta Renvall, Eelis Rissanen ym.), 26.9. Kesälahti Totkunniemi lumi-/eskimohanhi 3 ad SW 18.40 (Hans Colliander).

Sepelhanhi (*Branta bernicla hrota*) (7)

Hyvä kevätesiintymisen kuudella yksilöllä, mutta syksyisiä havaintoja vain yksi. Havainnot keskittyivät sepelhanhen päämuuttopäivälle 29.5. ja tämän päivän havaintojen on tulkittu koskevan viittä eri yksilöä. Kaikki linnut havaittiin sepelhanhiparvissa (Rautjärven parvessa myös valkopskihänhia).

Kaikki havainnot: 29.5. Helsinki Lautasaari E (Olli-Pekka Pietiläinen, Mika Ohtonen, Jaakko Aarniala, Tarmo Lehtilä ym.), 29.5. Helsinki Suomenlinna m (Seppo Lindroos), 29.5. Helsinki Santahamina 2 m 2a (Petro Pynnönen), 29.5. Hamina Vepsu 2 m 2a (Olli-Pekka Liinalaakso, Teemu Lehtiniemi), 29.5. Pyhtää Ristisaari m (Petteri Tolvanen, Petri Ripatti, Jyrki Pynnönen, Kati Könönen ym.), 30.5. Kirkkonummi Porkkala m (Jyri Heino, Asko Rokala, Jussi Lindström, Jani Ceder ym.), 27.9. Rautjärvi Simpele WSW (Jari Kontiokorpi).

Punakaulahanhi (*Branta ruficollis*) (14)

Hyvä vuosi selkeällä kevät- ja arktikapainotuksella. Pääkaupunkiseudun pitkään seurattu yksilö rengastettiin kesällä saaristossa metallirengaalla. Kirkkonummen lintu puolestaan oli vuoden ainoa sepelhanhiparvessa havaittu, ja Kiteen kesäkuiset hanhet liikkivat kahdestaan. Loput havainnot koskivat valkopskihänhien parvissa olleita lintuja.

Kaikki: 25.4.–25.9. Helsinki – Espoo – Kirkkonummi ym. (Jukka Sirviö, Petteri Hytönen, Marja Saarinen, Matti Leinonen ym.), 12.5. Nummi-Pusula Hyvelänjärvi (Matti Hovi, Pekka Hiidenheimmo), 13.5. Imatra Immalanjärvi (Ilpo Hjerpe ym.) ja samaksi tulkittu 13.–15.5. Parikkala Saari Pohjanranta (Kimmo Järvinen ym.), 20.5. Pyhtää Ristisaari m (Ari O. Laine, Johannes Hänninen, Karoliina Hämäläinen, Mauri Löppönen), joka havaittiin myös useissa paikoissa Virolahdella, 21.5. Virolahti Kellovuori 2 E 2a (Jari Venemies, Seppo Grönlund,

Taulukko 1. Runsaslukuisempien pikkuharvinaisuuksien esiintyminen alueittain vuonna 2010.

Table 1. The numbers of more common minor rarities recorded in the boundaries of local Birdlife member societies in Finland in 2010.

	Jääkuikka + ada/imm	Kyhmy -haahka	Jalo haikara	Lampi viklo	Leveä- pyrstökihu	Pikkukajava	Kuningas- kalastaja	Iso- kirvinen	Sitruuna- västäräkki	Taiga- uunilintu	Hippiäis- uunilintu
1 Ahvenanmaa	2	1	1	1	5	4	1	1	0	5	7
2 Turku	3	4	6	4	1	4	2	4	4	12	3
3 Tringa	15	7	8	0	22	6	12	1	8	12	11
4 Lohja (Hakki)	0	0	1	0	0	0	4	0	0	0	0
5 Apus	0	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0
6 Porvoon seutu	4	1	1	0	20	1	4	0	2	0	0
7 Kymenlaakso	15	2	7	3	23	1	3	0	0	2	0
8 Etelä-Karjala	1	1	1	5	2	1	4	1	5	2	1
9 Päijät-Häme	1	0	0	3	5	1	0	1	1	0	0
10 Kanta-Häme	0	0	0	3	0	1	2	0	0	1	1
11 Lounais-Häme	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
12 Pirkanmaa	0	0	2	2	2	1	3	2	1	1	1
13 Rauman seutu	0	1	0	1	1	0	0	1	0	3	1
14 Satakunta	4	4	7	1	0	1	3	7	9	15	8
15 Suupohja	15	4	1	1	7	1	0	3	0	5	1
16 Merenkurkku	4	2	0	0	2	1	0	0	0	2	1
17 Ostrobothnia	10	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0
18 Suomenselkä	1	0	0	0	0	1	0	0	4	0	1
19 Keski-Suomi	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1
20 Etelä-Savo	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0
21 Pohjois-Karjala	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
22 Pohjois-Savo	0	0	0	4	2	0	0	0	0	0	0
23 Keski-Pohjanmaa	4	0	0	0	2	2	0	2	1	11	0
24 Pohjois-Pohjanmaa	8	3	1	5	3	4	0	0	1	17	1
25 Kainuu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
26 Kemi	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
27 Lappi	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0
28 Kuusamo	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Yhteensä	78	30	37	37	102	33	40	24	37	89	39

Juha Metso), joista toinen havaittiin myös useissa muissa paikoissa Virolahdella, 21.5. Hamina Kirkkojärvi E (Tauno Lätti, Antti J. Lind), 21.5. Turku Ruissalo 2 (Timo Oksa), 29.5. Kirkkonummi Rönnskär 2kv ENE (Pasi Pirinen, Pekka Rusanen), 15.6. Kitee Puhos 2 (Heikki Karimaa, Aulikki Nahkola), 24.9. Kitee Loukunvaara (Ensio Vänskä), 10.10. Kouvola Tolkki (Vesa Vanninen).

Ruostesorsa (*Tadorna ferruginea*) (0)

Ruostesorsan heikko kausi on jatkunut vuodesta 2001. Nyt jäätiin jälleen ilman ensimmäistään havaintoa.

Kyhmyhaahka (*Somateria spectabilis*) (30)

Kyhmyhaahkan esiintyminen jäi selvästi edellisvuosia heikommaksi. Varsinkin maaliskuuhuhtikuussa oli hiljaista, ja selvä enemmistö linnuista nähtiin vasta toukokuussa (maalis 1, huhti 7, touko 19, kesä 1, marras 1, joulou 1). Eniten havaintoja kertyi Tringan alueelta (taulukko 1.), kun taas ainoa sisämaahavainto tehtiin Etelä-Karjalassa. Enemmistö havainnoista koski tuttuun tapaan juhlapukuisia koiraita, naaraspuukuisia lintuja havaittiin yhteensä seitsemän.

Ensimmäiset 30.3. Hanko Halias jpp k (Risto Nevanlinna, Aatu Vattulainen), 3.4. Länsi-Turunmaa Utö jpp k (Jorma Tenovuo, Mikko Järvinen, Juha Laaksonen), 8.–19.4. Pori Mäntyluoto jpp k (Maarit Laakkonen ym.), sisämaahavainto 16.5. Ruokolahti Äitsaari k E (Kimmo Tiilikainen), toukokuun jälkeiset 6.6. Kustavi Krooknaistenkarit jpp k (Vesa Virtanen), 8.11. Oulu Oritkari 1kv (Tapani Tapio, Erkki Sarviaho, Reijo Kylmänen, Mikko Ojanen ym.), 27.12. Eckerö Styringsudden 1kv (Kari Airikkala, Aila Lukin).

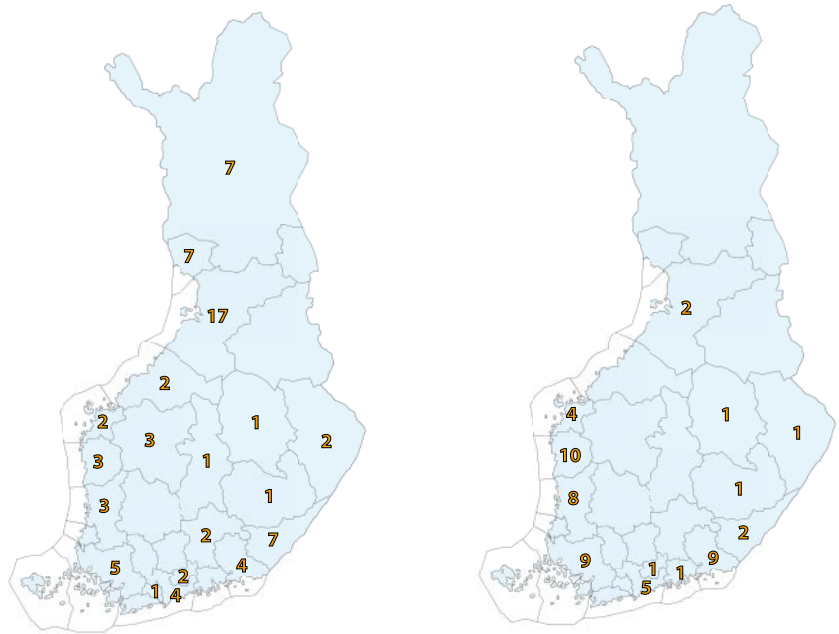
Jääkuikka (*Gavia adamsii*) (58) ja jääkuikkalaji (*G. immer/adamsii*) (20)

Runsas esiintyminen, jonka keskittyminen lyhyelle ajalle toukokuussa vaikeuttaa kokonaismäärän arviointia; luvuista on kuitenkin pyritty vähentämään todennäköisesti samat yksilöt. Taulukosta 1 nähdään muuton ohjautuminen rannikon tutuille havainnointipaikoille. Sisämaa- (3) ja syyshavainnot (6) olivat edelleen vaatimattomalla tasolla.

Ensimmäiset: 5.5. Lemland Lågsjär jpp m (Jenni Leppänen, Kaisa Välimäki) ja 5.5. Kristiinankaupunki Trutklobbarna 2 N joista toinen *G. ada/immer* (Jorma Kirjonen, Juha Hyvönen). Yli kahden yksilön havaintoja kolme: 15.5. Mustasaari Valassaaret 4 m (Ari Lähteenpää, Tomas Klemets, Tomas Lövdahl, Pekka Peura ym.), 15.5. Hamina Vepsu 3 E joista yksi *G. ada/immer* (Kari Eischer, Ilkka Pekkala, Jukka Pekkala, Markku Rantala), 22.5. Mustasaari Valassaaret 3 jpp m (Ari Lähteenpää, Timo Ilonen). Kevätkauden viimeinen 18.6. Kirkkonummi Mäkiluoto 2kv *G. ada/immer* (Pekka Komi). Syksyllä määritetyt jääkuikat: 14.9. Luvia Säppi eijp (Petteri Mäkelä, Ari Pitkälä), 26.10. Pyhtää Ristisaari 1kv (Ari Vuorio, Toni Erikoinen, Janne Kiiski) ja 17.11. Uusikaupunki Pyhämaa 1kv (Pekka Alho, Olli Tenovuo, Markku Salo), joka myös vuoden viimeinen.

Amerikanjäätikuikka (*Gavia immer*) (11)

Erinomainen vuosi aivan kuten jääkuikkallakin. Aiemmin havaintoja on kertynyt käytännössä kaikkina vuodenaikoina, mutta nyt esiintyminen oli selvästi painottunut toukokuun arktika-aikaan, jolloin amerikanjäätikuikka nähtiin niin Pohjan- kuin Suomenlahdellakin. Lisäksi havaittiin pitkään paikal-

Kuvat 1.–2. Arosuo- ja niittysuohaukkojen alueittainen esiintyminen vuonna 2010.

Fig 1.–2. The numbers of Pallid Harriers (*Circus macrourus*) and Montagu's Harriers (*Circus pygargus*) recorded in the boundaries of local Birdlife member societies in Finland in 2010.

la viihtynyt lintu Inarissa sekä ainoa syksyinen "immer" Tuusulassa ja Järvenpäässä.

Kaikki: 15.5. Hamina ja Virolahti jpp m havaittiin useissa paikoissa (monet), 16.5. Kaskinen Viten jpp N (Toni Vilkki, Jari Koivuluoma), 17.5. Kokkola Lohtaja Ohtakari jpp NE (Marko Pohjoismäki, Aarne Jaakkola), 17.5. Pyhtää Ristisaari jpp ENE (Johannes Hänninen, Ilkka Solanterä, Mauri Löppönen, Karoliina Hämäläinen), 20.5. Porvoo Tunholmen jpp m (Karno Mikkola, Jari Talvio, Risto Nevanlinna, Ilkka Lehtinen ym.), 22.5. Jomala Hammarudda ad N (Åke Björklund, Eija Pettersson, Tommy Pettersson), 22.5. Kristiinankaupunki Siipyy jpp NW (Jukka Koskelainen), 23.5. Kristiinankaupunki Trutklobbarna jpp N (Jorma Kirjonen), 27.5. Kristiinankaupunki Trutklobbarna jpp NE (Jorma Kirjonen, Juha Hyvönen), 17.6.–6.9. Inari Partakko jpp (Jouni Aikio, Sirkka Loimo, Martti Loimo, Elle Kokkonen ym.), 10.–11.11. Järvenpää ja Tuusula Tuusulanjärvi +2kv tp (Ari Ahtiainen, Pekka Komi, Pekka Toiminen, Martti Hännikäinen ym.).

Jalohaikara (*Egretta alba*) (37)

Vuoden 2010 esiintymisen osalta palattiin vuoden 2008 tasoon ja jäätiin hiukan edellisvuoden ennätysesiintymisestä. Pitkällä aikavälillä määrä on joka tapauksessa normaalia korkeampi. Näkyvyytensä takia eri yksilöiden erottaminen on hankalaa ja samalla myös koko yksilömäärän tulkinta. Yksilömäärät jakaantuivat kuukausittain seuraavasti: huhti- 7, touko- 10, kesä- 3, heinä- 3, elo- 8, syys- 1, marras- 2, joulou- 2. Elokuun esiintyminen oli normaalia runsaampi. Esiintymisen painopiste oli rannikkokaistaleella Kymenlaaksosta Satakuntaan (taulukko 1.). Yksittäisiä havaintoja tehtiin ympäri Suomea. Pohjoisin lintu havaittiin Sodankylässä.

Yhteenveto havainnoista: Ensimmäiset 11.4. Helsinki Vanhankaupunginlahti (Jari Tuovinen, Markku ja Biti Ojala) ja 16.–17.4. Kemiönsaari Galtarbyviken (Kaj Genberg, Matts Cygnel ym.). Kesä–heinäkuiset: 3.–7.6. Sodankylä Siurunmaa (Allan Hamari, Pirkka Aalto ym.), 9.6. Pori Noormarkku, Inhotujärvi, Piirtisaari eijp (Petteri Mäkelä), 11.6. Pori Teemuoluoto jpp (Juha Niemi), 2.7.

Kouvola Kuusankoski, Keltti Leca SE (Jorma Jääskeläinen), 11.–12.7. Kokemäki Puurijärvi (Jukka Kivelä, Jari Laiho, Jouko Metsälä, Jukka Virtanen ym.) ja 13.7. Närpiö Pjelax N (Daniel Burgas). Loppuvuoden havainnot ja viimeiset joulukuulta: 10.–12.9. Uusikaupunki Pitkälouto, Pelluodonaukko (Mattias Liif, Pekka Alho, Arto Lehtinen, ym.), 11.11. Siuntio Myrans (Kari Kaartinen) ja Raasepori Lämpträsket (Jukka Santala) sama lintu molemmilla paikoilla kahden harmaaahikaran kanssa lähtien S, 17.–30.11. Orivesi Oriselkä (Jukka T. Helin, Aarne Ohtonen, Tuija Palonen, Heikki Saarnio ym.), 4.12. Espoo Tiistinmäki (Pasi Pirinen) ja 6.12. Ahvenanmaalla sama yksilö kahdella eri paikalla: Jomalassa (Mari Åkerholm) ja Maarianhaminassa (Jari Helstola, Samuel Jansson, Antti J. Lind, Liisa Korpela-Lind ym.).

Mustahaikara (*Ciconia nigra*) (4)

Esiintyminen oli koko katsaushistorian heikoimpia. Vain vuonna 2001 havaittiin saman verran. Kaikki havainnot olivat tyypillisimpään esiintymisaikaan toukokuulta. Syksyiset linnut puuttuivat kokonaan. Vuodesta 1999 lähtien havaitut yksilömäärät ovat olleet vuosittain: 7, 11, 4, 17, 15, 13, 8, 15, 5, 32 ja 18.

Kaikki havainnot: 11.5. Lappeenranta Hyttilä E (Paavo Rantanen), 28.5. Virolahti Hurppu, Heposaari E (Jari Venemies, Reijo Ikävalko), 30.5. Hamina Summa, E18-tie E (Erkki Kallio, Juha Jokinen) ja 31.5. Virolahti Vilkkilä E (Jari Venemies).

Arosuohaukka (*Circus macrourus*) (74)

Arosuohaukkoja havaittiin 16.4.–11.10. yhteensä vähintään 74 yksilöä (Kuva 1.). Koko maan todellinen yksilömäärä jää lintujen laajan kiertelyn vuoksi tosin arvoitukseksi. Määrä oli ennätysellistä edellisvuotta vähäisempi. Pitkällä aikavälillä lukumäärä on normaalia suurempi, mutta viime vuosiin verrattuna normaalilla tasolla. Havaintojen tarkastusaste paikallistasolla oli hiukan edellisvuosia parempi, mutta silti havaintoja jäi ilmoittamatta paikalliskomiteoille suunnilleen kolmasosa. Eniten lintuja havaittiin Pohjois-Pohjanmaal-

la. Myös Etelä-Karjalan ja läntisen Uudenmaan sekä hiukan yllättäen Kemi-Tornion ja Lapin määrät olivat merkittäviä. Esiintymisen painopiste oli hiukan normaalia aikaisemmin. Huhtikuussa havaittiin jo n. 30 yksilöä ja toukokuussa n. 20 yksilöä. Kesällä havaittiin totutun niukasti kahdeksan yksilöä. Syyskuussa tavanomaisesti 14 yksilöä. Sukupuolijakauma oli normaali, joista koiraita nähtiin 48 (joista 40 ad), naaraita 12 (joista 8 ad). Nuoria havaittiin 25 yksilöä. Yhtään pesintää ei havaittu. Kahdella paikalla havaittiin pari mahdolliseen pesimäaikaan.

Yhteenvedo havainnoista: Kevään ensimmäiset 16.4. Haapavesi Piippaneva +kv k (Osmo Heikkala, Mika Soppela, Timo Hannula). Seuraavana päivä havaittiin jo viidellä paikalla. Pidempään samalla paikalla oleskelusta tehtiin seuraavat havainnot: 19.4.–26.7. Tornio Raumonjärvi ad k (Eero Salo-oja, Jouni Ylipekkala, Paula Kivilompolo, Tommi Lankila ym.), 26.4.–9.6. Tornio Raumonjärvi +2kv n (nähtiin joitakin kertoja koiraan seurassa) (Matti Suopajärvi, Jouni Ylipekkala, Tommi Lankila, Juha Ylimaunu ym.).

10.5.–6.6. Tornio Raumonjärvi 2kv n (Jouni Ylipekkala, Hannu Huttunen), 24.5.–10.6. Kemimaa Viitakoski kn (Risto Viljanen), 9.7.–15.8. Tornio Kõnõlä ad k (Eero Salo-oja, Jouni Ylipekkala), 7.8.–16.9. Tornio Raumonjärvi ad k (Eero Salo-oja, Jouni Ylipekkala, Paula Kivilompolo, Tommi Lankila ym.) ja 29.8.–5.9. Kemi Tuhka-allas juv (Pentti Rauhala, Jouko Kärkkäinen). Syksyn viimeinen: 11.10. Vimpeli Ylikylä k (Anna-Maija Katarja).

Niittysuohaukka (*Circus pygargus*) (54)

Lajin esiintyminen vuonna 2010 oli hyvin tavanomainen. Havainnot jakaantuivat ajalle 27.4.–10.10. toukokuuhun painottuen. Havainnot painottuivat tyypillisesti etelä- ja länsirannikolle (Kuva 2.). Sisämaasta tehtiin kymmenkunta havaintoa luuttoaikaan. Kesäaikaan nähtiin yksittäisiä lintuja useammallakin paikalla. Vain Merenkurkussa havaittiin pari pidempään samalla paikalla. Pesintää ei kuitenkaan saatu varmistettua.

Yhteenvedo havainnoista: Kevään ensimmäiset 27.4. kahdella paikalla Kotka Laajakoski ad k WSW (Ari Eerola) ja Merikarvia Trolssi ad k NE, Suntit ad k S (Turo Tuomikoski). Pesintään viittaavasti oleskeli 13.5.–7.8. Laihia Levaneva +2kv kn (Aarne Lahti, Roland Lillkälä, Harry Seppälä, Ari Veijalainen ym.). Kaksi muuta pidempään olleita: 2.7.–28.7. Pöytyä Auvainen 2kv n (Mikko Tamminen) ja 20.7.–1.8. Kauhajoki Hangaskylä k (Jouni Miettinen, Timo Sahi, Jaakko Rintala).

Viimeiset havainnot (syys-lokakuu): 4.–5.9. Helsinki Vanhankaupunginlahti, Mölylä 1kv (Eino Hiekkänen, Anu Hiekkänen, Mika Ilari Koskinen, Matti Soini ym.), 10.9. Pori Teemuluoto S (Pentti Grönlund, Timo Lehtonen) ja 10.10. Kristiinankaupunki Siipyyn torni k SW (Veikko Forsberg, Jussi Kenttä, Jukka Koskelainen).

Sirosuohaukka (*Circus macrourus/pygargus*) (n. 60)

Määrittämättömiä sirosuohaukkoja havaittiin noin kolmasosa kaikkien sirosuohaukkojen määrästä. Määrä tuntuu olevan hyvin samanlainen aiempiin vuosiin verrattuna. Painopistealueet ovat niillä alueilla, joilla myös lajilleen määritettyjä siroja suohaukkoja liikkuu. Määrittämättömiä nähdään eniten toukokuussa ja syyspuolella elo-syyskuussa. Syksyllä määrittämättömien osuus on vielä hiukan suurempi nuorten lintujen sekoittaessa pakkaa.

Kiljukotka (*Aquila clanga*) (n. 25)

Runsaahkosti havaintoja (17.4.–26.9.), valtakunnallinen yksilömäärä lienee silti viime vuosien luokkaa. Pesintöjä ei tullut katsauksen kirjoittajan tietoon, mutta ennätyskuumaa kesää Suomessa vietti muutama kiljukotkakin, pesintäänkin soveltuvilla paikoilla. Ainakin kahdella tässä yhteenvedossa julkaistulla ja kiljukotkaksi määritetyllä yksilöllä dokumentoitiin piirteitä, jotka nykytietämyksen valossa saattavat viitata risteymään kiljukotka x pikkukiljukotka.

Yhteenvedo havainnoista: Kiljukotakevät alkoi 17.4. laajahkolla rintamalla: Porvoo Kräkö subad SW (Mauri Leivo, Seppo Sarvanne), Parikkala Siikalampi +1kv (Esko Veijalainen, Janne Aalto, Heimo Honkanen, Pauli Kantonen ym.; sama myös 19.4.). Huhtikuussa lisäksi 19.–20.4. Parikkala Siikalampi subad (Topi Mäkinen, Esa Sojamo, Esko Veijalainen ym.), 27.4. Lahti Luhdanjoen lintutorni SW (Seppo Parikka, Jorma Rautama). 8.–17.5. Virolahti Kurkela – Kellovuori viisi havaintoa mahdollisesti samasta ad yksilöstä (Tomi Kaijanen, Kari Kaunisto, Totti Toiskallio, Markus Tuomi, Seppo Grönlund, Petri Shemeikka ym.). 8.5.–19.7. PPLY: n alue, 16.5. Kirkkonummi Saltjärden - Sunds - Upinniemi sekä Inkoo Degerby imm m (Jyrki Normaja, Tarmo Lehtilä, Petteri Hytönen, Osmo Heimonen ym.), 29.5. Pyhtää Heinlahti subad NW (Johannes Hänninen, Ari Vuorio). 6.6.–19.8. Pori Kokemäenjoen suisto (Teemuluoto – Fleiviiki) 3kv (Pekka Eriksson ym.; sama 11.–26.9. Varsinais-Suomessa), 7.6. Hyrynsalmi Lietejärvi NW (Teppe Helo, Roni Väisänen). Ajalla 15.8.–23.9. Lappeenrannan Ylämaalta on havaintoja, jotka ovat ARK:n käsittelyssä. Ainakin kahdesta eri yksilöstä on havaintoja, joista toisella risteymään viittaavia piirteitä (Dick Forsman suull.). 20.8. Nakkila Järvikylä 2kv SW (Sami Luoma), 29.8. Virolahti Kurkela 2 m (E + ad NW) (Seppo Korpela, Ari Seppä). 29.8. Parikkala Siikalampi subad N (Jirpa Juvalainen, Aarni Koskimies, Osmo Koskimies, Pertti Koskimies ym.). 10.9. Sund Kastelholm ad/subad E (Pentti Kinnunen, Tomi Mutanen). 11.–26.9. Varsinais-Suomi (Kaarina, Länsi-Turunmaa Parainen, Paimio, Sauvo, Naantali) viisi havaintoa Porissa kesä-elokuussa viihtyneestä ja samaksi kuvadokumenteina vahvistetusta esiaikuisesta yksilöstä (Tomi Kaijanen, Hanna Järvinen, Kauko Häkkinen, Kari Lahtela, Reijo Vikman ym.). 22.9. Hanko Täktom subad NE (Kari Haataja, Tom Maunula).

Pesimättömien yksilöiden liikkeisiin ja esiintymiskuvaan saatiin vuoden 2009 tapaan tervetullutta lisävalaistusta virolaisen kiljukotka *Tönnin* satelliittipaikannusdatasta (Viron kiljukotkaprojekti/Urmas Sellis; www.kotkas.ee). Paikannustietojen perusteella *Tönn* (3kv) saapui Suomeen n. 26.4., siirtyi nopeahkosti länsirannikon tuntumaan, jossa kierteli viime vuoden tapaan laajahkolla alueella jatkaen lopulta toukokuun poikkeuksellisten helteiden siivittämänä Perämeren kiertäen Ruotsiin. Viimeinen paikannus Suomesta 19.5. li Mäntyselkä. *Tönnin* paikannuksia saatiin reitiltä Lappeenranta – Kouvola – Asikkala – Lempäälä – Kauhajoki – Merikarvia – Pori – Närpiö – Vöyri-Maksamaa – Jalasjärvi – Närpiö – Kokkola – Närpiö – Vaasa – Raahe – Siikajoki – Pedersöre – Merikarvia – Korsnäs – Kokkola – li. Näköhavainto *Tönnistä* tehtiin vain kerran: 8.5. Vaasa Sundominlahti NE (Joel Karvonen, Kari Kuokkanen, Anne Paadar, Harry Seppälä ym.).

Lisäys vuoden 2009 havaintoihin: 29.4. Tuusula Rantamo imm (Ari Ahtiainen, Pekka Komi, Markku Mikkola-Roos, Jörgen Palmgren ym.).

Pikkukiljukotka (*Aquila pomarina*) (6)

Viime vuosiin nähden niukasti havaintoja.

Kaikki havainnot: 17.5. Kirkkonummi Porkkala Sunds ad-tyyppinen SE/SW (Matti Ketola), 19.5.

Kirkkonummi Saltjärden NNW (Andreas Uppstu, Roland Lillkälä, Kaj Hällsten, Jukka T. Hauru ym.), 22.5. Virolahti Kurkela ad ESE (Kari Haataja ym.), mahdollisesti sama 22.5. Virolahti Viikkiläntura ad (Heini Hiedanpää, Katja Kuitunen, Markku Kuitunen, Milja Kuitunen ym.). 25.5. Hailuoto Patelanselkä 2kv NW/NE (Juha Markkola), 8.6. Virolahti Viikkiläntura ad/subad (Tuomas Immonen), 23.6.–26.7. Utajärvi Sotkajärvi (Matti Raekunnas, Jouni Pursiainen ym.).

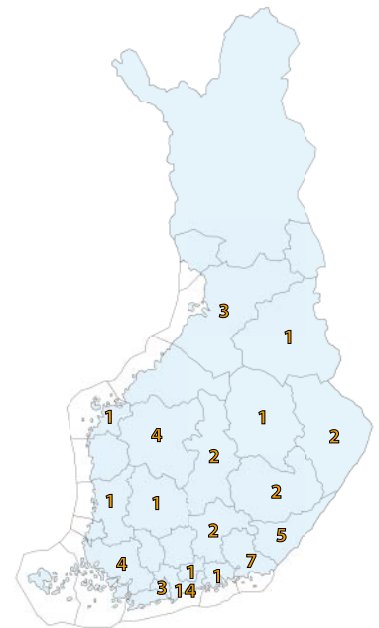
Lisäys vuoden 2009 havaintoihin: 21.6. Mäntsälä Nikioja 3kv E (Matti Vattulainen, Yrjö Lindgren). Havainto nostaa koko maan yksilömäärän vuonna 2009 kuuteen yksilöön.

Määrittämättömät rarikotkat (*Aquila clanga/pomarina*) (28)

Kiljukotkien määrittäminen lajilleen säilynee jatkossakin haasteellisenä. Määrittästä mutkistaa mm. kiljukotkan todettu risteytyminen pikkukiljukotkan kanssa. Suomessakin on dokumentoitu kiljukotkia, joilla on havaittu mahdolliseen risteymään viittaavia piirteitä. Kiljukotka jätettiin vuonna 2010 määrittämättä 17 kertaa lajilleen, lisäksi havaittiin 11 muuta määrittämätöntä rarikotkaa. Lajilleen määrittämättömät rarikotkahavainnot ajoittuivat ajalle 12.4.–4.10.

Punajalkahaukka (*Falco vespertinus*) (56)

Punajalkahaukkoja havaittiin 56 yksilöä (Kuva 3.), sukupuolelleen määritettiin 11 koirasta (9 ad) ja 9 naarasta. Syksyisiä ensimmäisen kalenterivuoden yksilöitä havaittiin 34. Havainnot tehtiin 11.5.–26.9., ja ne jakautuivat kuu-kausittain seuraavasti: touko 5, kesä 1, heinä 1, elo 22, syys 27. Pesintään viittaavia havainnot ei tehty.

Kuva 3. Punajalkahaukkojen alueittainen esiintyminen vuonna 2010.

Fig 3. The numbers of Red-footed Falcons (*Falco vespertinus*) recorded in the boundaries of local Birdlife member societies in Finland in 2010.

Utössä toukokuun alussa vierailut avosetti *Recurvirostra avosetta* harharetkellään Suomessa. Toukokuu ja merialue sopivat hyvin lajin esiintymiskuvaan maassamme. JUHA LAAKSONEN

Yhteenveto havainnoista: Kevään ensimmäiset 11.–14.5. Lappeenranta Rasala 2kv n (Juhani Tasi-hin ym.), 16.5. Lappeenranta Ylämaa Nurmela n (Vesa Väkevä), 20.5. Espoo Kaitaa +1kv n (Jukka Blomqvist), 23.–26.5. Oulu Ylikiminki Hirvusuo n (Stephen Burch, Tuula Granroth, Liisa Kilpeläinen, Marjatta Suominen), 27.5. Rautavaara Rannankylä 2kv n (Roni Väisänen). Syksyn ensimmäinen nuori: 31.7. Lappeenranta Vainikkala 1kv N (Seppo Löfgren), seuraava 5.8. samalla paikalla. Pohjoisin havainto 24.8. li Myllykangas 1kv N (Kalle Simonen). Syksyn viimeiset kolmella taholla 26.9.: Kirkkonummi Peuramaa juv W (Sakari Damski Markku Jämsä, Karno Mikkola, Pekka Toiminen ym.), Hanko Drottningberget 1kv SW (Kari Haataja), Keuruu Riihola 1kv S (Ari Aalto, Kari Lamminpää, Roope Ruokonen, Maija Salo).

Pikkuhuitti (*Porzana parva*) (9)

Kolmen niukan vuoden jälkeen hieno pikkuhuittikesä, yhteensä havaittiin yhdeksän yksilöllä (4 k-Ä ja 5 n-Ä). Vain Parikkalan Siikalahdella äänessä olivat molemmat sukupuolet.

Kaikki havainnot: 19.5.–23.6. Parikkala Siikalahahti n-Ä (Hanna Aalto, Janne Aalto ym.), 19.–25.5. Maaninka Patalahti k-Ä (Jaakko Kettunen, Ilkka Markkanen, Matti Pirskanen ym.), 22.–23.5. Pukkila Kantele n-Ä (Arto Juvonen ym.), 29.5.–13.6. Uusikaupunki Hiunjärvi k-Ä (Pekka Alho ym.), 31.5.–14.6. Rääkkylä Jouhtenus 2 n-Ä (Harri Kontkanen ym.), 2.–6.6. Valkeakoski Saarioisjärvi n-Ä (Alpo Mäkinen, Harri Mäkinen ym.), 7.–10.6. Iitti Kymmentaka k-Ä (Olli Kivinen ym.), 18.6.–4.7. Parikkala Siikalahahti k-Ä (Hanna Aalto, Janne Aalto ym.).

Avosetti (*Recurvirostra avosetta*) (21)

Normaalin niukka, rannikko- ja saaristopainotteinen esiintyminen. Ajalla 8.4.–13.6. 10 havaintoa 21 yksilöstä.

Kaikki havainnot: 8.–9.4. Länsi-Turunmaa Jurmo (Karoliina Hämäläinen, Johannes Hänninen), 27.4. Hanko Hangon lintuasema a2 E (Mika Asikainen, Pekka Heikkilä, Hanna Hyvönen, Aatu Vattulainen ym.), 2.5. Länsi-Turunmaa Utö (Jussi Jauhainen, Kimmo Kuusisto, Juha Laaksonen, Lauri Mäenpää ym.), 6.5. Lappeenranta Ylämaa Väkeväjärvi a6 (Kimmo Leinonen), 9.5. Länsi-Turunmaa Korppoo, Aspö a2 NE (Jari Helstola, Tarja Nykänen, Jarmo Saarnio, Jorma Tenovuori), 12.5. Länsi-Turunmaa Parainen, Mustfinn S (Pentti Jomperö), 12.5. Tuusula Rantamo a5 nous SE (Tiia Lähteenmäki), 27.–28.5. Hanko Svanvik - Vedagrundet 2kv (Jukka Sillanpää, Jouko Vuokko ym.), 31.5. Pori Yyteri – Preiviiki (Tapani Lilja,

Tapio Meri, Petteri Mäkelä ym.), 12.–13.6. Länsi-Turunmaa Öarna (Tapani Aarnio).

Lampiviklo (*Tringa stagnatilis*) (37)

Havainnot 30.4.–22.7. yhteensä 37 yksilöstä (taulukko 1.) painottuen totutun selvästi lajin muuttoaikaan toukokuussa. Pesintä todettiin Pohjois-Savossa, mutta pesä todennäköisesti tuhoutui munavaiheessa.

Yhteenveto havainnoista: Ensimmäiset: 30.4. Köyliö Huhdinkylä (Rauli Holm, Kari Kekki, Tamara Suurnäkki), 2.5. Hailuoto Kutukari 2 (Esa Aalto), 3.5. Sastamala Keskistenjärvi N (Kari Eischer, Markku Rantala). 6.–16.5. 19 havaintoa. Yli yhden yksilön havainnot: 15.5. Lahti Ali-Juhakkala 2 (Anne Hinkkanen, Marita Toivonen ym.), 15.5. Riihimäki Vankilan pelto 2 (Esko Heiskanen, Hannu Hellstén, Seppo Laakso, Markku Perttu), 16.5. Kaarina Järvälän pelto kn, parittelivat (Ilkka Kallio, Pauli Ristilä ym.), 24.5.–21.6. Siilinjärvi Raasio – Musti useita havainnoita, enimmillään 27.–31.5. 3 (Pertti Renvall, Ilkka Markkanen, Matti Pirskanen, Juha Väätäinen ym.). Muut kesä- ja heinäkuun havainnot: 1.6. Salo Aneroijärvi (Asko Aarnio, Ville Räihä), 7.6. Sastamala Vammala Vataja (Rainer Mäkelä ym.), 15.6. Riihimäki Vankilan pelto (Hannu Hellstén ym.), 22.7. Pyhtää Ristisaari m (Heikki Frilander), 22.7. Kemi Tuhka-allas (Jouko Kärkkäinen).

Lisäys vuoden 2006 havaintoihin: 9.6. Kuusamo Kuusamojärvi (Pentti Kallio, Antti Peuna, Kari Saarinen).

Rantakurvi (*Xenus cinereus*) (20)

Rantakurvi on Suomessa äärimmäisen uhanalainen pesimälaji, joka esiintyy meillä varsinaisen esiintymisalueensa länsirajalla. Laji pesii Suomessa Itämeren alueella vain Perämeren piirissä, etenkin Oulun ja Kemin seuduilla. Lajin kanta on vähentynyt viime vuosina.

Rantakurvihavainnoista suurin osa tehdään kevätkuuttoon ja alkukesän liikehdintään liittyen touko-kesäkuussa, heinä-elo-(syys)kuussa lajia havaitaan huomattavasti harvemmin. Vuonna 2010 havainnot ilmoitettiin jaksolta 14.5.–29.6. Reviirejä löytyi neljä. Pesimähavainnot ei suojelusyistä tarkemmin käsitellä.

Kaikki havainnot pesimäpaikkojen ulkopuolelta: 14.5. Jyväskylä Putkilahti (Hannu Allonen), 14.5. Hailuoto Tömpä Än (Juha Markkola), 15.5. Lappeenranta Askolan altaat (Matti Vanhapelto ym.), 16.5. Tuusula Rantamo (Juha Honkala), 18.5. Helsinki Vanhankaupunginlahti (Eero

Haapanen, Marja-Liisa Lindegren, Yrjö Lindgren), 18.5. Siilinjärvi Musti (Harri Hölttä, Matti Pirskanen), 26.–29.5. Pori Kirrinsanta Än (Pekka Eriksson ym.), 27.5. Taipalsaari Rehula (Jari-Pekka Tyyskä), 27.5. Pori Yyterin lietteet (Petteri Mäkelä), 29.–30.5. Siilinjärvi Raasio (Aimo Hartikainen, Jaakko Kettunen, Eelis Rissanen ym.), 30.5. Pietarsaari Ådön (Jari Ehrström, Putte Andersson, Viola Andersson, Mats Björklund ym.), 30.5. Vaala Säräisniemi (Hannu Rönkkö, Leena Rönkkö ym.), 31.5. Pori Yyterin lietteet (Petteri Mäkelä), 31.5.–1.6. Kajaani Otanmäen allas (Teppo Helo), 3.6. Kemijärvi Jätevesijärvi Än (Pirkka Aalto) ja 10.6. Parikkala Simpelejärvi S (Pekka Määränen, Arttu Valonen).

Leveäpyrstökihu (*Stercorarius pomarinus*) (n. 100)

Hyvä leveäpyrstökihuvuosi, 24.4.–21.11. havainnot yhteensä n. 100 yksilöstä (taulukko 1.), joista kevätkuultolta (24.4.–3.6.) n. 80 ja syksyltä (13.9.–21.11.) 19.

Yhteenveto havainnoista: kevään ensimmäiset, parhaat muutot, sisämaa-, kesä- ja syyshavainnot: 24.4. Eckerö Styringsudden ad N (Julianne Holmström, Yngve Jansson), 8.5. Hanko Uddskatan lintuasema vaalea m (Annika Forsten, Johan von Hertzen, Alekski Lehikoinen, Petteri Lehikoinen ym.), 10.5. Kemiönsaari Morgonlandet +2kv vaalea NE (Pertti Korvenoja, Ville-Veikko Salonen, Ari Vienonen), 10.5. Hanko Uddskatan lintuasema vaalea (Aatu Vattulainen), 12.5. Porvoo Kummelskär vaalea E (Rolf Friberg), 13.5. Porvoo Söderskär 4 (3 ad, 3kv) E (Jon Jörpeland, Gustaf Nordenswan, Petteri Tolvanen), 14.5. Kirkkonummi Pampskatan – Rönnskär a6 (Aarno Salminen, Aarne Hirvonen, Anssi Lehtivuori, Klaus Salo ym.), 15.5. Porvoo Söderskär a6 vaalea E (Jon Jörpeland, Gustaf Nordenswan, Petteri Tolvanen), sama(?) Porvoo Kummelskär 6 E (Hans Ehrnsten, Antti Hulsi, Arto Juvonen), 18.5. Virolahti Suuri-Pisi a8 NW (Markku Ukkonen), sama Virolahti Järvisaari a8 NW (Kalle Simonen, Teemu Simonen, Tuukka Simonen) ja Virolahti Siikasaari 9 (a8 + 1) vaalea NE (Ilkka Hakala, Jaakko Kärnkä). 24.–25.7. Kristinankaupunki Storbådan – Truttklobarna 3kv (Veikko Forsberg, Ilkka Iivonen, Kari Korhonen ym.), 29.7. Pyhärinta Rihtniemi subad S (Juha Salminen, Jukka Sillanpää, Tom Lindbom), 13.9. Mustasaari Västra Norrskär subad (Hannu Holmström), 18.9. Asikkala Pulkkilanharju 1kv m (Isto Hyvärinen, Timo Hämäläinen, Kari Kokkonen, Rauno Kosonen ym.), 25.9. Padasjoki Virmaila juv S (Heikki Aarela, Antti Arjava), 26.9. Asikkala Pulkkilanharju 1kv S (Keijo Penanen, Petri Haapanen Heikki Karhu, Pasi Rantanen ym.),

10.10. Kalajoki Vihaspauha 1kv m (Marja Maara-la, Seppo Pudas), 10.10. Pyhäjoki Sunin Karvasti 1kv S (Harri Taavetti), 12.10. Pyhäjoki Hanhikivi 1kv S (Reijo Kylmänen), 23.10. Asikkala Pulkki-lanharju 1kv S (Simo Jutila, Rauno Kosonen, Petri Kuhno, Tuomas Meriläinen ym.), 24.10. Taipalsaari Sarviniemi 1kv m (Markku Loippo), 24.10.–8.11. Pertunmaa Suontee – Vallosniemi 1kv (Jukka-Pekka Halme, Anssi Saari, Timo Sahi ym.), 25.–27.10. Savitaipale Rahikkala 1kv (Jarmo Pirhonen ym.), 26.10. Puumala Kotiniemi 1kv (Miska Loippo), 28.10. Hammarland Signilskär 1kv (Jari Helstola, Petteri Tolvanen), 2.11. Kuopio Vehmersalmi Enonniemi a2 juv W (Ilkka Markkanen, Matti Pirskanen), 6.11. Kangasala Ponsanselkä 1kv SW (Pekka Suhonen), 8.11. Tampere Aspinniemi 1kv (Juho Könönen, Pekka Suhonen), 21.11. Ristiina Parikanniemi 1kv (Miska Loippo).

Pikkukajava (*Rissa tridactyla*) (33)

Esiintyminen oli määrältään tavanomainen viime vuosiin verrattuna. Vuosittaisen yksilömäärät vuodesta 1999 lähtien ovat olleet: 75, 66, 43, 43, 21, 30, 27, 24, 29, 41 ja 31. Vuonna 2010 havaintojen painopiste oli normaalia enemmän lokakuulla. Kuukausittain havainnot jakautuvat seuraavasti: tammi 1, huhti 3, kesä 1, loka 26 ja marras 3. Perinteiseen tapaan pääosa havainnoista koski syksyisiä 1kv- tai keväisiä 2kv-yksilöitä. Vanhoja (+2kv) lintuja havaittiin vain kolme. Havainnot tehtiin pääosin rannikolla, sisämaahavain-toja oli kahdeksan (taulukko 1.). Pohjoisin ha-vaittiin Kolarissa.

Kaikki havainnot lokakuun ulkopuolelta: 17.1. Jomala Kräkorsfjärden juv (Åke Björklund), 1.4. Kolari Ylläsjärvi 2kv kiert (Harri Visuri), 7.4. Han-ko Kläppudden 2kv (Pekka Suhonen, Jouni Rau-tanen), 30.4. Hanko Hangon lintuasema 2kv SE (Mikko Heikkinen, Petteri Lehikoinen, Johannes Hänninen, Inka Plit ym.), 11.–12.6. Hämeenlin-na Heinäkangas 2kv (Markus Ahola ym.), 2.11. Mustasaari Klobbskat 1kv S (Matti Maskulin), 2.11. Kouvola Lappalanjärvi, Särkät (Antti Väns-kä, Jari Piepponen, Markku Piepponen, Jani Salo-nen ym.) ja 9.11. Punkaharju Punkasalmi 1kv SW (Johannes Hänninen, Risto Ruuska)

Riuttatiira (*Sterna sandvicensis*) (26)

Vuoden 2010 esiintyminen oli toiseksi pa-ras kautta katsaushistorian. Ainoastaan vuosi 2003 oli parempi 33 yksilöllään. Määrät ovat muina vuosina olleet 15–20 yksilön tietämis-sä. Vuoden havainnot tehtiin ajalla 9.4.–15.8., painopisteen ollessa kesä–heinäkuussa. Esiin-tymskuva oli hyvin tavanomainen havainto-jen keskittyessä Lounais-Suomeen. Itäisel-tä Suomenlahdelta kertyi kaksi havaintoa ja pohjoisin yksilö nähtiin Kokkolassa. Länsi-Uudellamaalla havaittiin ajalla 30.5.–15.8. arviolta n. 15 yksilöä, enimmillään nähtiin kolme yksilöä kerralla.

Yhteenveto havainnoista: Havainnot muual-ta kun Länsi-Uudeltamaalta, josta mukana vain havainto 3 yksilön parvesta: 9.4. Länsi-Turun-maa Utö +2kv SSE (Jorma Tenovuo), 25.4. Kökär Hännö kyrkan S (Mikael Nordström, Emma Ko-sonen), 11.5. Virolahti Vähä-Harvajen niemi ad W (Pentti Linko, Seppo Korpela, Reijo Kivivuori), 4.6. Virolahti Hurppu, Heposaari E (Sampsä Cairenius), 11.6. Kokkola Sannanranta 2 kiert NE (Marko Pohjoismäki), 17.6. Kökär Kökarsören ad SE (Heikki Minn), 30.6. Kemiönsaari Öro ad SW (Atte Lindqvist), 30.6. Hanko Tvärminne 3 jp +1kv SW (Jörgen Palmgren), 13.7. Länsi-Turunmaa Utö ad kiert (Ismo Hyvärinen) ja 14.7. Länsi-Turunmaa Jurmo 2 +2kv (Johannes Hänninen).

Valkosiipitiira (*Chlidonias leucopterus*) (4)

Kolme havaintoa ja yhteensä neljä yksilöä: 14.5. Kemiönsaari Morgonlandet 2 +2kv jp kiert. SW (Ville-Veikko Salonen, Ari Vieno-nen, Seppo Sällylä), 18.5. Parikkala Siikalahiti jp (Esa Sojamo, Esko Veijalainen ym.) ja 23.7. Outokumpu Systeemijärvi Lahdenjoensuu +1kv vp (Lassi Vänskä ym.).

Pikkuruokki (*Alcega alle*) (13)

Kolmetoista havaintoa, joista Kristiinankau-pungin toukokuinen oli poikkeuksellisin. Muut nähtiin tavanomaiseen tapaan loppu-syksyllä ja talvella ja muutama havainto saa-tiin taas Lapistakin.

Kaikki havainnot: 6.1. Hanko Högholmen tp (Eino Hiekkänen ym.), 8.1. Jomala Hammarud-da tp kiert. N (Pekka Suhonen, Juho Könönen), 27.5. Kristiinankaupunki Truttklobbarna jp m lask. (Jorma Kirjonen, Juha Hyvönen), 16.10. Inari Ina-rinjärvi Mergaminsalmi kiert. (Veikko Väänänen), 29.10. Rovaniemi Olkkajärvi (Aki Kiiskinen, Jyr-ki Satta), 30.10. Yli-Ii Karjalankylä Kälkäjänoja kuoli (Mikko Kakko, Ari Kakko, Reijo Kylmänen), 31.10.–1.11. Enontekiö Hetta Ounasjärvi tp (Timo J. Leppänen, Eero Niinikoski ym.), 6.11. Jyväskylä Säynätsalo tp S (Matti Häkkinen, Heikki Helle, Jyrki Tomiainen), 15.11. Kolari Lappea löytyi kuollee-na (Paula Ajanki), 16.11. Raahe Lapaluoto (Jussi Tuohimaa, Heikki Tuohimaa ym.), 2.12. Kustavi Kaurisalo tp N/NNE (Markus Tuomi, Kari Kaunis-to), 2.12. Pori Kallioholma lähti S (Tapani Lilja, Jari Helstola, Antti J. Lind), 28. – 31.12. Kirkko-nummi Porkkala tp (Aleksi Lehikoinen, Petteri Lehikoinen ym.).

Tunturipöllö (*Bubo scandiacus*) (11)

Edellisvuonna tunturipöllöjä nähtiin vain La-pissa ja nytkin kevään ja kesän havainnot tu-livat Pohjois-Lapista. Marras- ja joulukuulta saatiin havaintoja myös etelämpää. Karstulan pöllö oli nälkiintynyt ja toimitettiin hoitoon, jossa se kuitenkin menehtyi. Oulun ja Oulun-salon havainnot koskevat samaa lintua. Lapu-an ja Kauhavan rajamailla talvehtinut lintu keräsi talven aikana runsaan katsojajoukon.

Kaikki havainnot: 27.2. Utsjoki Linkinjänkä k ad (Jouni Harjunen), 29.3. Inari Saariselkä (Juhani Kiltinen), 22.6. Enontekiö Saarikoski (Pekka Ma-juri), 13.11. Oulu Oritkari 1kv kiert. S (Kari Ran-nikko), 14.11. Oulunsalo Vihluoto 1kv lähti N (Tapani Tapio ym.), 27.–29.11. Karstula Aho-Vas-tinki 1kv pyyd. (Hannu Honkonen ym.), 28.11. Pelkosenniemi Pyhänturi n-puk (Tea Karvinen), 4.12.–12.3.2011 Lapua Alajoki – Kauhava Kan-gas 1kv k (Jalmari Lahtinen ym.), 5.12. Seinäjoki Torkkola (Ari Veijalainen), 5.–7.12. Länsi-Turun-maa Jurmo n-puk (Jorma Tenovuo, Hanna Hy-vönen, Aleksi Mikola, Tomas Swahn ym.), 6.12. Mustasaari Klobbskat n-puk (Matti Maskulin, Har-ry Seppälä), 11.12. Länsi-Turunmaa Korppoo Wat-tkast (Rudin Nordling).

Kuningaskalastaja (*Alcedo atthis*) (40)

Kuningaskalastajien havaintomäärät vaihtelevat vuosittain suuresti. Viimeisten viiden vuo-den aikana on maassamme havaittu 19, 23, 44, 85 ja nyt 40 lintua. Alueellisesti havainnot sijoittuivat Etelä-Suomeen, ja eniten lintuja havaittiin Länsi-Uudellamaalla (taulukko 1.).

Yhteenveto havainnoista: Talvehtijoita ilmoi-tettiin kuudelta paikalta: 17.10.2009–6.1. Sund Kastelholma (Samuel Jansson ym.), 15.12.2009–24.1. Raasepori Pohja Fiskars (Christer Kalenius ym.), 17.12.2009–5.1. Lohja Kirkniemi (Jan Sö-derved ym.), 20.12.2009–8.1. Helsinki Vuosaari (Jukka Pirttinen, Frans Silvenius, Tapio Kärkkäinen ym.), 1.1.–3.1. Porvoo Ämnsby (Jouko Olkio ym.) ja 10.1.–29.3. Janakkala Tervakoski (Hannu Hell-stén ym.). Kevään ensimmäiset: 6.4. Porvoo Emä-salon kärki (Markus Keskitalo) ja 11.4. Vesilahti Suonojärvi (ilm. Mikko Honkiniemi). Huhtikuulta ilmoitettiin yhteensä seitsemän lintua. Kotkan Laa-jakoskella pesi pariskunta ilmeisesti kahdesti, sillä 30.4. alkaen havaittiin 2 (Ari Eerola, Eero Hietä-nen, Rauno Sandberg, Tuula Nironen), 17.7. 1 juv (Rauno Sandberg) ja 22.8. emon nähtiin kantavan ruokaa (Rauno Sandberg). Pesintään viittaava ha-vainto tehtiin myös Siuntiossa, jossa 26.5.–7.6. pariskunta (Carl Forsblom, Pekka Komi). Muut ke-sähavainnot: 31.5. Vantaa Seutula (Pekka Ikonen), 18.6. Jokioinen Loimijoki (Tuomas Seimola), 1.7. Pori Kirjurinluoto (Petteri Mäkelä, Matleena Mä-

Lapuan Alajoen maisemissa viihtynyt nuori koiras tunturipöllö *Bubo scandiacus*. ESKO RAJALA

kelä), 4.7. Inkoo Bärösund (Antti Seppälä, Marian Seppälä) ja 23.8. Hausjärvi Varunteenkoski (Jouko Riihimäki, Kari Ranta-aho). Syyskuussa havaittiin kolme, lokakuussa seitsemän ja marraskuussa kuusi kuningaskalastajaa. Vuoden viimeiset: 14.–21.11. Imatra Immalanjärvi (Jouko Rantanen ym.), 20.–24.11. Tuusula Jokipuisto (Mikko Savelainen ym.) ja 4.12. Turku Hirvensalo (Kristiina Sulavaara). Talvehtimaan jäi vain yksi lintu: 3.11. alkaen läpi talven Lohja Osuniemenlahti (Tero Laiho ym.).

Mehiläissyöjä (*Merops apiaster*) (6)

Vain kaksi havaintoa ja yhteensä kuusi lintua, kun edellisvuonna nähtiin peräti 33 lintua. Enontekiön status hyvänä mehiläissyökuntana vain vahvistui, sillä Hetassa havaittiin iso mehiläissyöjäparvi myös 31.5.–7.6.1999, jolloin kylällä pyöri peräti seitsemän lintua ja myös Kilpisjärvellä on havaittu viiden mehiläissyöjän parvi 26.7.1986.

Kaikki havainnot: 3.7. Enontekiö Hetta 5 p (Esa Koistinen, Tarja Koistinen), 2.–8.9. Vihti Vanjärvi (Matti Koivuola, Pasi Pirinen, Jani Ceder, Jukka Holmström ym.).

Sininärhi (*Coracias garrulus*)

Ei edelleenkaan havaintoja. Tämä vuosituhanen sininärhet ovat olleet vuoden 2000 2, -01 1, -03 2, -05 2, -06 3 ja -07 1.

Harjalintu (*Upupa epops*) (44)

Vuoden mittaan nähtiin jälleen vain yksittäisiä lintuja. Harjalintujen vuotuiset havaintomäärät ovat pysytelleet vuodesta toiseen varsin samanlaisina, ja havaintoja tehtiin jälleen eri puolilla maata (kuva 4). Viimeisten viiden vuoden aikana on havaittu 58, 41, 54, 45 ja nyt 44 lintua. Havaitut yksilöt kuukausittain (pitkään paikalla olleet yksilöt on luokiteltu löytöpäivämäärän mukaan): huhti- 5, touko- 13, kesä- 1, syys- 7, loka- 16 ja marraskuu 2.

Yhteenveto havainnoista: Ensimmäiset havainnot tehtiin huhtikuun alkupuoliskolla, jolloin 8.–12.4. Kauhajoki Rinnemäki (Hannu Hyvärinen, Markku Mäkyne) ja 13.4. Sysmä Onkinie mi (Eeva Peltonen). Kevätkauden viimeiset: 18.5. Turku Ispoinen (Jukka Nummelin), 18.5. Hanko lintuasema Ä (Aatu Vattulainen) ja 21.5. Kirkkonummi Rönnskär (Jukka Hintikka, Timo Toivonen, Pekka Ikonen, Jyrki Tolvanen). Kesältä edellisvuoden tapaan vain yksi havainto: 30.6. – 3.7. Oulu Ylikiiminki Yli-Vuotto (Esko Mettovaara). Syyskauden avaajina 2.–3.9. Mänttä-Vilppula Huhtijärvi (Kari Raunio, Joni Raivio, Timo Sahi) ja 5.9. Kotka Toukolantie lähti W (Rauno Sandberg). Lapis sa havaittiin viisi lintua, joista pohjoisimmat olivat 23.–24.10. Kittilä Kaukonen (Sari Hettula, Helena Jääskö) ja 24.10. Muonio Myllykorva (Aki Niemelä). Vuoden viimeiset: 6.11. Pyhäntä Viitamäki nälkiintynyt, otettiin hoitoon (Antero Autio, Reijo Kylmänen) ja 10.11. Lappeenranta Karhuvuori kuoli ennen hoitoon pääsyä (Anu Saira).

Lyhytvarvasiuru (*Calandrella brachydactyla*) (7)

Keskimääräinen vuosi. Seitsemän havaintoa, joista yksi saatiin keväältä ja loput loka- ja marraskuulta. Hangon lintuaseman havaintojen on tulkittu koskevan eri lintuja.

Kaikki havainnot: 8.5. Espoo Kulmakorpi (Sami Tuomela ym.), 8.10. Savitaipale Lavikanlahti (Markku Loippo), 22.10. Pori Kirrinsanta (Juha Niemi ym.), 4.11. Hanko lintuasema (Jarkko Santaharju, Aatu Vattulainen), 8.11. Luumäki Haimilalankon nous. (Pekka Karhu), 10.–17.11. Hanko

lintuasema (Aatu Vattulainen, Pekka Seppälä, Stacy Siivonen), 11.–18.11. Pori Karhuluoto (Pekka Eriksson ym.).

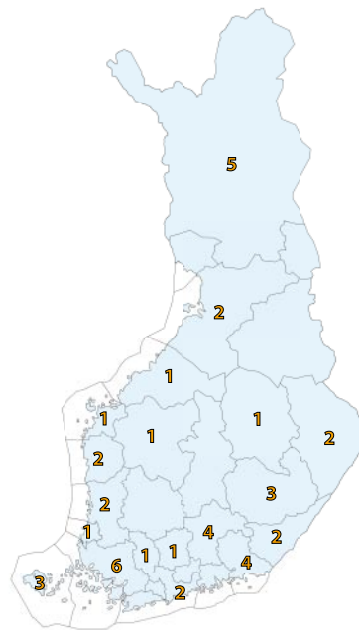
Isokirvinen (*Anthus richardi*) (24) ja isokoiset kirviset (*A. richardi/godlewskii/campestris*) (12)

Tavanomainen esiintyminen. Viimevuotiseen tapaan keväältä saatiin jälleen yksi havainto, ja loput havainnot ajoittuivat elokuun lopusta lokakuun loppuun. Eniten lintuja havaittiin jälleen Satakunnassa ja pohjoisin havainto tehtiin Lapissa asti (taulukko 1.).

Keväältä yksi havainto: 2.–3.5. Lemland Lägskär (Sampo Laukkanen, Jenni Leppänen, Jarkko Santaharju, Kaisa Välimäki ym.). Syksyn ensimmäiset: 29.8. Närpiö Kalax (Petri Rissanen) ja 6.9. Mynämäki Mietoistenlahti (Kimmo Jarpa). Vuoden ainoa kerääntymä havaittiin Porin Fleiviikissä, jossa enimmillään 18.–19.9. 3p (Matti Mäkelä, Ari Pitkälä, Heli Perttula ym.). Keski-Pohjanmaalta saatiin kaksi havaintoa: 28.9. Kalajoki Pauhanlahti W (Ville Suorsa) ja 6.–7.10. Kalajoki Letto (Seppe Pudas, Anja Liimatta, Paavo Liimatta, Yrjö Kahila), mutta vuoden pohjoisin lintu nähtiin 2.10. Rovaniemen Aronperällä (Olli-Pekka Karlin), mikä oli samalla ensihavainto lajista Lapissa. Viimeiset kaksi havaittiin huomattavasti muita myöhemmin: 23.10. Luvia Säppi (Sami Koskinen, Petteri Mäkelä, Matti Sillanpää, Jan Lundgren ym.) ja 30.10. Länsi-Turunmaa Jurmo (Juha Kylänpää, William Velmala). Lisäksi havaittiin kuusi iso-/mongoliankirvisiä, joista 26.9. Eurajoki Auvi-Verkkokari 2p (Tapani Santamaa, Juha Salminen, Ulpu Salminen). Määrittämättömiä iso-/mongolian-/nummi-kirvisiä havaittiin niin ikään kuusi, joista yksi keväällä: 2.5. Lappeenranta Toikansuo (Totti Toiskallio, Jarmo Pirhonen).

Sitruunavästäräkki (*Motacilla citreola*) (37)

Suomessa havaittavien sitruunavästäräkkinen lukumäärät ovat vakiintuneet varsin korkeiksi. Viimeisten viiden vuoden aikana on havait-

Kuva 4. Harjalintujen havaitut yksilömäärät Suomessa 2010.

Fig 4. Numbers of Hoopoes (*Upupa epops*) recorded in Finland in 2010.

tu vuosittain 34, 45, 49, 39 ja nyt 37 lintua. Vaikka perinteisillä pesimäalueilla Espoon Laajalahdella, Helsingin Vanhankaupunginlahdella, Porvoon Pikkuperäjänlahdella ja Porin seudulla nähtiinkin jälleen lintuja, oli vuoden ainoa varmistettu pesintä yllättäen Keuruulla. Eniten lintuja nähtiin jälleen Satakunnassa ja Länsi-Uudellamaalla (kuva X).

Yhteenveto havainnoista: Ensimmäiset havainnot tehtiin huhtikuun puolella, ensimmäinen ennätyksikäs: 16.–20.4. Länsi-Turunmaa Jurmo k (Heimo Mäntty, Jari Helstola, Tapani Lehto, Mauno Mustakangas ym.) ja 28.4. Tohmajärvi Värsilä Hopeakallio N (Jari Helstola). Helsingin Vanhankaupunginlahdella nähtiin koiras 3.–13.5. (Hannu Sarvanne ym.) ja naaras 8.5.–23.6. (Jyri Heino, Asko Rokala, Kalevi Hiironniemi, Antti Mikala ym.), mutta mitään pesintään viittaavaa ei kuitenkaan havaittu. Samoin Espoon Laajalahdella nähtiin vain irtolintuja 5.5. k (Aleksi Lehikoinen ym.), 9.5. k (Margus Ellermaa, Andrea Maier) ja 18.5. n (Asko Rokala, Atte Nissinen). Porvoon Pikkuperäjänlahdella havaittiin 6.5.–10.6. todennäköinen pesintä, sillä emojen nähtiin kantavan ruokaa, mutta pesästä tai maastopoikasista ei saatu havaintoa (Seppo Hjerpe ym.). Koiraan rengas pystyttiin lukemaan kuvasta, ja se oli rengastettu pesäpoikasena 12.6.2002 Helsingin Viikissä. Samoin 31.5. Lappeenrannan Joutsenon Suoruukilla-Hyötionlammella nähtiin sekä koiras että naaraslinnut (Risto Rauhalta). Lisäksi Lappeenrannan Joutsenon Konnunsuolla havaittiin 5.–16.7. pesivän oloinen naaras, jonka puoliso saattoi olla keltavästäräkki. Lähitöllä nähtiin myös kolme kappaletta mahdollisia risteymäpoikasista (Jarmo Pirhonen, Paavo Rantanen ym.). Vuoden ainoa varmistettu pesintä oli 19.6.–2.8. Keuruun Riihon Ylisenkorven 2 ad 2 juv (Ari Aalto, Esa Aalto). Kaksi naarasta nähtiin kerrallaan 11.5. Porin Yterissä (Pekka Eriksson) ja muutenkin eniten lintuja nähtiin Porin seudulla (yhteensä yhdeksän lintua), mutta pesintää ei varmistettu sielläkään. Kesällä nähtiin kuitenkin 3.6. Porin Huhtalan lavalla k (Jari Helstola) ja 15.6. Porin Fleiviikissä n (Pasi Alanko). Pohjoisimmat havainnot: 29.5.–5.8. Siikalatva Rantsila jätevedenpuhdistamo k (Teemu Fyrsten, Reijo Kylmänen) ja 24.6. Kalajoki Lettonokka k (Harri Hongell). Syyskavaintoja tehtiin niukasti: 25.7.–6.8. Espoo Laajalahti +1kv (Mika Ohtonen, Pekka Komi ym.), 3.8. Kemönsaari Dragsfjärd Öro +1kv n (Jari Laitasalo, Taavi Sulander, Jaakko Kullberg), 8.8. Lappeenranta Toikansuo juv (Matti Vanhapelto) ja 22.8. Sastamala Meskala n-puk (Jouko Metsälä ym.).

Mustapäätasku (*Saxicola torquatus*) (5)

Katsauksessa käsitellään alalaji *maurus* sekä alalajilleen määrittämättömät yksilöt. Alalajiryhmä *rubicola* / *hibernans* kuuluu valtakunnallisen ariteetikomitean tarkastuksen piiriin. Viidestä *maurus*-alalajin yksilöstä peräti neljä oli keväisiä lintuja ja vain yksi syksyinen.

Kaikki havainnot: 2.–3.5. Rovaniemi Niskanperä k *maurus* (Esko Nevala, Paula Nevala ym.), 7.5. Kristiinankaupunki Härkmeri k *maurus* (Veikko Forsberg ym.), 16.5. Kökar Österön n *maurus* (Heikki Minn, Ari Linna, Heikki Vasamies), 17.5. Lapinlahti Varpaisjärvi, Sopenjärvi k *maurus* (Harri Hölttä) ja ainoa syksyinen 3.–14.11. Pori Tahkoluoto 1kv n *maurus* (Juha Niemi ym.).

Viirusirkkalintu (*Locustella lanceolata*) (0)

Viirusirkkalinnun havaintomäärät ovat laskeutuneet 2000-luvun alusta tasaisesti ja vuonna 2010 ei tavattu ensimmäistäkään. Edellinen nollavuosi oli 1995. Vuotuiset summat 2000–2009: 20, 11, 13, 5, 6, 6, 1, 2, 2, 1.

Pussitiaisen Remiz pendulinus esiintyminen painottuu etelärannikon reheväkasvuisille kosteikoille. JORMA TENOVUO

Ruokosirkkalintu (*Locustella luscinioides*) (8)
Melko keskimääräinen esiintyminen 2000-luvun summiin nähden. Kaikki yksilöt olivat laulavia koiraita toukokuun ja heinäkuun alun välisenä aikana. Esiintyminen painottui totuttuun tapaan eteläisimpään Suomeen. Mukana ilahduttavasti Keski-Pohjanmaan toinen havainto sekä Suupohjan ja Keski-Uudenmaan ensimmäiset havainnot lajista. Vuotuiset summat 2000–2009: 7, 5, 5, 4, 10, 8, 15, 10, 11, 6.

Kaikki havainnot: 9.5. Helsinki Vanhankaupunginlahti Ä (Frans Silvenius, Jari Linjala, Matti Soini, Rauli Pudas), 9.–23.5. Hamina Lupinlahdi Ä (Klaus Laine, Tuula Niironen ym.), 18.–22.5. Porvoo Ruskis Ä (Risto Heikkinen ym.), 25.–30.5. Espoo Laajalahti Ä (Miika Halonen, Jouni Laaksamo ym.), 1.–24.6. Kokkola Elba Ä (Pekka Kinnunen, Kari Kinnunen, Petri Nikupaavo ym.), 8.6.–1.7. Närpiö Rangsbyfjärden Ä (Ilkka Iivonen ym.), 22.6.–1.7. Mäntsälä Sulkavanjärvi Ä (Petri Sola ym.), 25.6.–1.7. Ruokolahti Utula, Alakylä Ä (Jarmo Pirhonen, Mika Ohtonen ym.).

Pikkukultarinta (*Hippolais caligata*) (12)

Yksilömäärältään normaali vuosi. Pesintään viittaavia havaintoja ei tehty, vaan kaikki havainnot koskivat laulavia koiraita. Havainnot pääasiassa etelärannikolta sekä Itä-Suomesta, mutta kaksi yksilöä tavattiin Keski-Pohjanmaalla.

Kaikki havainnot: 25.5. Pyhtää Ristisaari Ä (Petteri Tolvanen, Johannes Hänninen, Ari Vuorio, Jyrki Pynnönen ym.), 25.5. Joensuu Höytiäisen kanavan suisto Ä (Arvi Nygren, Urho Paakkunainen ym.), 26.5. Helsinki Santahamina Ä (Ulla-Maija Vainikka, Harri Favorin, Matti Koljonen, Pekka Tainio), 2.6. Espoo Kulmakorpi Ä (Sami Tuomela ym.), 3.–19.6. Kontiolahti Iksenniitty Ä (Harri Kontkanen ym.), 6.–7.6. Länsi-Turunmaa Korppoo, Jurmo Ä (Kalle Rainio, Miia Koivula), 6.–9.6. Leppävirta Hepokangas Ä (Hannu Kärkkäinen ym.), 7.6. Kotka Silakkasaaret Ä (Rauno Sandberg), 9.–29.6. Pyhäjärvi Pyhäsalmi, Jokimaa Ä (Harri Hongell ym.), 12.–25.6. Kannus Väli-Kannus Ä (Marko Pohjoismäki, Aarne Jaakkola ym.), 18.–27.6. Lappeenranta Joutseno kk Ä (Totti Toiskallio ym.) ja 21.6. Tohmajärvi Värsilä, Savikko Ä (Harri Kontkanen).

Hippiäisuunilintu (*Phylloscopus proregulus*) (39)

Viime vuoden notkahduksesta palattiin takaisin normaaliin syyssummaan. Havainnot visusti lokakuulta; marraskuulta vain yksi havainto eikä syyskuulta ensimmäistäkään. Havaintojen mediaani oli 9.10. Havainnot keskittyivät etelä- ja länsirannikolle (Länsi-Uusimaa 11 yks., Satakunta 8 yks., Ahvenanmaa 7 yks.), mutta myös kuusi sisämaahavaintoa tehtiin (Etelä-Karjala, Kanta-Häme, Pirkanmaa, Suomenselkä, Keski-Suomi ja Pohjois-Karjala) (taulukko 1.). Vuotuiset summat 2000–2009: 68, 21, 3, 92, 36, 23, 31, 30, 66, 5.

Yhteenveto havainnoista: Ensimmäiset 2.10. Mustasaari Västra Norrskär (Aarne Lahti, Roland Lillkåla, Petri Salo, Jani Vastamäki ym.) ja 6.–7.10. Eurajoki Susikarit (Kimmo Kuusisto, Mikko Järvinen, Juha Laaksonen). Tästä lähtien päivittäin 10.10 asti ja runsaampana taas kuun loppupuolella, jolloin 17.–30.10. yht. 15 yks. Yli yhden yksilön päivät: 8. ja 9.10. Lemland Lägskär 3 (Ari Veijalainen, Karno Mikkola Tapio

Aalto, Henrik Lindholm ym.), 9.10. Pori Reposaari 2 (Juha Sjöholm, Petteri Mäkelä, Heli Perttula) sekä Luvia Säppi 25.10. 2, 26.10. 3 ja 27.10. 2 (Sami Koskinen, Petteri Mäkelä, Teppo Lehtola, Matti Sillanpää ym.). Lokakuussa viimeiset 30.10., jolloin tavattiin vielä kolmella paikalla. Näiden jälkeen ainoa ja varsin myöhäinen 23.11. Äänekoski Piilolanniemi (Tapani Rahkonen).

Taigauunilintu (*Phylloscopus inornatus*) (89)

Hieman 2000-luvun keskiarvoa pirteämpi esiintyminen. Yksilöistä 58 tavattiin syys- ja 32 lokakuussa. Havaintojen mediaani oli 25.9. Eniten taigauunilintuja nähtiin Pohjois-Pohjanmaalla (17 yks.), Satakunnassa (15), Länsi-Uudellamaalla ja Varsinais-Suomessa (12) sekä Keski-Pohjanmaalla (11). Sisämaayhdistysten alueella havaittiin Keski-Uudellamaalla, Etelä-Karjalassa (2 yks.), Kanta-Hämeessä, Pirkanmaalla sekä Kainuussa (tau-

lukko 1.). Vuotuiset summat 2000–2009: 35, 19, 7, 130, 34, 112, 67, 67, 227, 51.

Yhteenveto havainnoista: Ensimmäinen 10.9. Rauma Kylmäpihlaja (Kalle Haapala) ja 10.9. Luvia Säppi (Pasi Alanko, Ari Pitkälä, Jaakko Esama). Tämän jälkeen päivittäin 9.10. asti, jonka jälkeen noin viikon tauko havainnoissa. Kahden yksilön paikkakohtaisia päiväsummia tavattiin seitsemän, kolme yksilöä kahdesti: 12.9. Kristiinankaupunki Domarkobban 3 (Veikko Forsberg, Ilkka Iivonen) ja 18.9. Luvia Säppi 3 (Sami Koskinen). Lokakuun lopulta jälleen havaintoja 18.–25.10. seitsemästä yksilöstä, joista viimeiset 25.10. Länsi-Turunmaa Korppoo, Utö (Erkki Kallio) ja 25.10. Kokkola Kemiran sula (Marko Knuutila).

Pussitiainen (*Remiz pendulinus*) (14)

Runsas esiintyminen. Havainnot painottuivat vahvasti etelärannikolle, mutta myös Pohjois-Karjalassa havaittiin yksi yksilö. Espoossa ja Helsingissä tavattiin kaksi yksilöä pesällä. Espoon lintujen pesinnän onnistumisesta ei ole tarkempaa tietoa, mutta Helsingistä toimitettiin monapesä luonnontieteelliselle keskusmuseolle. Yhtä syksyistä kolmen linnun parvea lukuun ottamatta havainnot keväältä.

Kaikki havainnot: 1.4. Lemland Lägskär (Tapio Aalto, Soili Leveelahti), 21.4. Espoo Laajalahti (Pekka Sarvela, Jani Ceder ym.), 24.4. Kitee Päätynenlahti Ä (Tuomo Eronen, Kimmo Järvinen), 1.–8.5. Vantaa Pitkäjärvi k rakensi pesää (Klaus Salo, Kim Söderling, Arto Hietala, Aleks Mikola), 6.–17.5. Helsinki Vanhankaupunginlahti, Pornaistenieniemi 2 (Jari Seppälä, Antti Ruhanen ym.), 14.5. Paimio Paimionlahti (Ilkka Kallio), 14.5. Hanko Uddskatan, lintuasema W (Aleksi Lehikoinen, Jarkko Santaharju, Risto Eronen, Aatu Vattulainen ym.), 21.–24.5. Hamina Kirkkojärvi Ä (Andreas Uppstu, Mika Ohtonen, Sami Tuomela, Eero Hietanen ym.), 5.–10.6. Espoo Laajalahti 2 ad pesällä, toinen Ä (Petteri Hytönen, Juha Rummukainen ym.) ja 12.9. Kaarina Rauvolanlahti 3 1kv (Henri Telkola, Mauno Mustakangas ym.).

Sepelsieppo (*Ficedula albicollis*) (15)

Melko runsas esiintyminen. Pohjois-Pohjanmaalla tavattiin alueen ensimmäiset sepelsiepot kautta aikain kahden yksilön voimin. Muutoin hyvin tyypillinen esiintymiskuva; vuoden 2010 havainnot painottuivat vahvasti lounaisimpaan Suomeen huhtikuun lopun ja toukokuun lopun välisenä aikana.

Kaikki havainnot: 29.4. Raasepori Pääminne +2kv k (Bror Kalenius, ilm. Mikael Ranta), 12.5. Kökar Överboda 2kv k Ä renkaaton (Kalevi Hiironniemi, Antti Mikala), 12.5. Länsi-Turunmaa Korppoo, Utö 2kv k (Ismo Eriksson, Juha Laaksonen, Raimo Hämläinen, Jorma Tenovuo), 13.5. Kökar Hamnön +2kv k rengas vasemmalla jalassa (Kalevi Hiironniemi, Antti Mikala, Heikki Minn), 13.5. Kökar Hamnön silta 2kv k rengas vasemmalla jalassa (Heikki Minn, Ari Linna, Heikki Vasamies, Kalevi Hiironniemi ym.), 14.–17.5. Lemland Lägskär yht. 2kv k 2n (Sampo Kunttu, Lauri Nikkinen, Antti Kause, Jari Helstola), 15.5. Kökar Hamnön n (Heikki Minn, Ari Linna), 16.–17.5. Hailuoto Mäntyniemi k Ä (Juha Markkola ym.), 17.–18.5. Länsi-Turunmaa Korppoo, Utö 2kv k (Jorma Tenovuo, Rolf Karlsson, Hannu Hilke, Timo Nurmi ym.), 18.5. Siikajoki Säärenperä k Ä (Jouni Majuri), 20.5. Länsi-Turunmaa Korppoo, Utö 2kv k (Heikki Vuonokari, Jorma Tenovuo, Kimmo Kuusisto, Tarmo Nurmi ym.), 21.5. Lemland Lägskär 2kv k (Arto Koskinen, Hannu Kormanen, Jouko Lundén, Jari Helstola), 29.5. Kirkkonummi Porkkala k Ä (Markku Ojala, Biti Ojala ym.).

Mustaotsalepinkäinen (*Lanius minor*) (6)

Runsaudeltaan tavanomainen esiintyminen 2000-luvun vuosiin verrattuna. Viisi yksilöistä tyypilliseen tapaan kesäisiä vanhoja lintuja. Poikkeuksellisesti tavattiin lokakuinen lintu, joka lienee Suomen myöhäisin kautta aikain.

Kaikki havainnot: 20.6. Brändö Fiskö, Mäsarslätt +1kv (Antti J. Lind, Liisa Korpela-Lind), 7.7. Mustasaari, Västra Norrskär (Jouni Kannonlahti, Tomas Lövdahl, Pekka Peura ym.), 15.8. Kotka Tavastila, Saksala +1kv (Klaus Laine, Tuula Nironen ym.), 17.8. Kuopio Haminalahti +1kv (Ilkka Markkanen, Tero Pelkonen), 19.8. Helsinki Haltialan pellot (Kari Lindblom ym.), 17.10. Virolahti Vaalimaa-Kurkelantie (Ari Hämäläinen, Jyrki Halla).

Punakottarainen (*Sturnus roseus*) (3)

Hieman normaalia vaisumpi esiintyminen. Havaintoja kolmesta yksilöstä, joista kaksi toukokuisia ja yksi syyskuinen vanha lintu.

Kaikki havainnot: 22.5. Pori Levo (Pekka Eriksson ym.), 26.5. Kajaani Salmijärvi, Torvela (Risto Leinonen ym.), 22.–23.9. Pori Kyläsaari +1kv tp (Juha Sjöholm, Petteri Mäkelä).

Keltahempko (*Serinus serinus*) (17)

Keskimääräistä pirteämpi esiintyminen. Mukavasti havaintoja myös sisämaasta sekä pohjoisempaa. Pesintää ei todettu, mutta Mikkelissä nähtiin pidempään paikalla ollut pari sekä Porissa ja Helsingissä reiviiriä pitävä koiras. Kotkassa viivytelti keltahempko talven kynnykselle.

Kaikki havainnot: 1.–8.5. Länsi-Turunmaa Korppoo, Utö k (Jorma Tenovuo, Juha Laaksonen, Lauri Mäenpää, Markus Varesvuo ym.), 4.5. Kangasala Kirkkojärvi k (Pekka Suhonen), 14.5. Lemland Lågskär (Sampo Kunntu, Lauri Nikkinen, Antti Kause, Jari Helstola ym.), 15.5. Ruokolahti Mietinsaari, Arpolahdi Å (Timo Pentikäinen, Niilo Miikki, Pekka Miikki), 16.5. Virolahti Harvajanniemi N (Pekka Toiminen, Eero Parkko, Eero Hietanen, Jorma Knaapi ym.), 20.5. Kotka Katariina, Meripuisto k Å (Esa Partanen, Antto Mäkinen, Helena Niemelä), 25.–31.5. Länsi-Turunmaa Korppoo, Utö +2kv n (Ville-Veikko Salonen, Seppo Sällylä, Jorma Tenovuo, Kimmo Kuusisto ym.), 25.5.–3.6. Mikkelin Moision sairaala kn (Pekka Paavilainen ym.), 26.5.–28.6. Helsinki Laakso-Alppila Å (Markku Heinonen, Petri Saarinen ym.), 1.–21.6. Pori Tuulikylä 2kv k Å (Pertti Pärssinen ym.), 11.6. Mustasaari Klobbskat Å (Harry Seppälä, Matti Maskulin), 12.–21.6. Hanko Uddskatan, lintuasema n (Joonatan Toivanen, Aatu Vattulainen, Petri Saarinen, Tomas Swahn), 14.6. Hämeenlinna Lammi, Biol. as. Å (Aki Aintila, Vesä Hyyryläinen), 20.6. Kemiönsaari Hiihtinen, kirkko k (Olof Biström), 10.7. Padasjoki Keskusta, Kirkkopuisto Å (Janne Lampolahti), 15.11.–1.12. Kotka Katariina n-puk (Esa Partanen ym.).

Kategoria C**Mandariinisorsa (*Aix galericulata*) (14)**

Jälleen hyvä vuosi mandariinisorsalle. Havaintoja kertyi niin kosteikoissa piilottelevista yksilöistä kuin myös kesymmistä tapauksista. Varkauden lintu oli paikallisen asukkaan mukaan ollut pullasorsien joukossa peräti viitena aiempina vuotena. Valitettavasti 30.6. sen olinpaikalta löytyi iso kasa lajin höyheniä.

Kaikki havainnot: 20.–22.4. Salo Aneriojärvi jp k (Timo Heiskari ym.), 24.–27.4. Ruokolahti Kuokkalampi jp k (Reijo Rokkanen ym.), 28.–30.4. Seinäjoki Ylistaro Torkkola 2 jp k (Maria Kiikka ym.),

Keltahemposta Serinus serinus kertyi mukavasti havaintoja myös sisämaasta sekä normaalia pohjoisempaa. Pesintää ei todettu, mutta Mikkelissä havaittiin noin viikon ajan pari samalla paikalla.

JORMA TENOVUO

30.4.–22.5. Kirkkonummi Rönnskär jp k (Kalle Meller, Aki Aintila, Pasi Pirinen, Roland Vösa ym.), 8.5. Pori Varvourinjuopa k (Anne-Mari Oksanen), 13.5.–23.6. Varkaus Könönpelto k (Timo Immonen ym.), 18.5. Paltamo Saari 2 k (Markku Leinonen), 19.5. Mynämäki Mietoistenlahti jp k (Kari Lehtonen, Timo Elovaara, Kauko Häkkinä, Rolf Karlsson), 20.5. Ruokolahti Kuokkalampi jp k (Ari Keltanen), 29.–30.5. Salo Aneriojärvi vp k (Arto Laesvuori, Terttu Laesvuori ym.), 5.–23.6. Kemijärvi Ryttilahti – Soppela 2 k (Pirkka Aalto, Maria Poutanen, Mikko Tiikkaja, Sari Kelloniemi ym.), 28.6.–5.7. Vaala Kirkonkylä n-puk (Hannu Valtanen ym.), 12.9. Kotka Luotsi-Kuusinen (Jukka Rokkanen).

Kategoria E**Tiibetinhani (*Anser indicus*) (13)**

Vuosi oli poikkeuksellisen hiljainen, johtuen Lapissa tehtyjen havaintojen vähentymisestä. Kemijärven entisellä sellutehtaalla sulki enää kaksi tiibetinhaneja ja kaksi vuodesta 2001 alkaen alueella havaittua risteymänhanhea. Vuoden mittaan tulleet lukurengashavainnot paljastivat kuitenkin sen, että ainakin osa Kemijärvellä aikaisemmin rengastetuista tiibetinhaneista talvehti Hollannissa, ja yksi rengaslintu jopa pesi siellä tänä kesänä. Kouvolan havaintojen on tulkittu koskevan samaa lintua.

Kaikki havainnot: 30.4. Helsinki Töölönlahti – Tokoinranta (Pekka Olkinuora), 1.5. Iitti Sääsjärvi (Jari Piepponen), 2.–3.5. Oramattila Artjärvi Sihvolantanhuat (Petri Haapanen ym.), 31.5.–1.6. Vaala Pelsonsuo (Mikko Karjalainen, Veli-Pekka Honkanen, Reino Rajala, Eija Rajala), 19.6.–15.8. Kemijärvi Jätevesijärvi – keskustan venesatama 2 (Pirkka Aalto ym.), 29.7.–13.8. Siikajoki Säari – Karinkanta (Jouni Majuri, Tarmo Huttunen, Jouni Pursiainen), 21.8. Kalajoki Letonokka S (Seppo Pudas), 7.–8.9. Kiuruvesi Rapakkojoki 2 (Henttu Kärkkäinen ym.), 26.9. Kuopio Puutossalmi SSW (Lassi Lähdesmäki, Aimo Hartikainen, Asta Lähdesmäki, Ilkka Markkanen ym.), 29.9.–6.10. Kouvola Raussila Suuriniitty (Jouni Repo ym.), 3.–13.10. Kuusamo Koskenkylä (Ari Lampila ym.) ja

9.10. Kouvola Elimäki Hämeenkylä (Jouni Repo, Kalle Lintulahti).

Mustajoutsen (*Cygnus atratus*) (2)

Muutamia yksilöitä havaitaan vuosittain. Vuonna 2010 tehtiin kaksi havaintoa.

Kaikki havainnot: 17.4. Mikkelin Tikkala N (Päivi Rustholl-Karhu) ja 1.5. Savitaipale Rautjärvi (13 laulujoutsenen kanssa) (Jukka ja Tuula Ahtiainen).

Morsiosorsa (*Aix sponsa*) (2)

Havaittiin kahdella eri paikalla tavanomaisesti. Kummallakaan yksilöllä ei havaittu valokuvan perusteella renkaita. Vuosittain on havaittu 1–2 yksilöä.

Kaikki havainnot: 17.–18.4. Kangasala Tiihala jp k (Erkki Kivelä, Esa Päivärinne, Jukka Könönen, Jouni Raukola ym.) ja 11.–21.5. Masku Karevan-suo jp +2kv k (Jouni Nurminen ym.).

Kiitokset

Seuraavat henkilöt toimittivat omien toimialueitensa havainnot käyttöömmekä osallistuivat oikolukuun ja mahdollistivat siten tämän katsauksen kokoamisen: Johan Ekholm (ÄFF), Kalle Raunio (TLY), Petteri Hytönen (Tringa), Jan Södersved (Hakki), Antti Mähönen (Apus), Joni Sundström (PSLY), Markus Keskitalo ja Eero Parkko (KyLY), Jarmo Pirhonen (EKLY), Petri Kuhnno (PHLY), Ilkka Hakala (KHLY), Oskari Härmä (LHLH), Aarne Ohtonen (PILY), Kalle Haapala (RSLH), Jani Vastamäki (PLY), Ilkka Iivonen (SplY), Aarne Lahti (MLY), Jan Hägg (OA), Esko Rajala (SSLY), Tero Toivanen (KSly), Harri Oksanen (Oriolus), Roni Väisänen (PKLTY), Eelis Rissanen (Kuikka), Toni Uusimäki (KPLY), Juhani Karvonen (PPLY), Hannu Rönkkö (KLY), Jouni Yli-Pekkala (Xenus), Pirkka Aalto (LLY) ja Antti Peuna (KLK).

Lisäksi katsausta paransivat oikolukemalla tai lisätietoja antamalla: Markku Hyvärinen, Petri Lampila, Veli-Matti Pakanen, Paavo Rantanen, Anne-Mari Rissanen ja Pekka Toiminen.

Kirjoittajien osoitteet / Authors' addresses

ER: Luvelahdentie 30, 71890 Hamula,
elmeri.rissanen@dnainternet.net

PA: Pieskankatu 4, 98100 Kemijärvi,
pirkka.aalto@pp.inet.fi

KJ: Ulvilantie 25 A 4, 00350 Helsinki,
koojii12@hotmail.com

PL: Hämeentie 95 A 9, 00550 Helsinki,
petteri.lehikoinen@helsinki.fi

PR: Kivenkierto 13, 70900 Toivala,
perti.renvall@gmail.com

Kirjallisuus

- Hytönen, P., Aalto, P., Keskitalo, M., Rissanen E. & Väisänen R. 2009: Pikkuharvinaisuuksien esiintyminen Suomessa vuonna 2008 – Linnut-vuosikirja 2008:76–88.
- Keskitalo, M., Aalto, P., Rissanen E. & Väisänen R. 2008: Pikkuharvinaisuuksien esiintyminen Suomessa vuosina 2006 ja 2007 – Linnut-vuosikirja 2007:110–125.
- Rissanen, E., Keskitalo, M., Laukkanen, S. & Oh-tonen, M. 2002: Pikkuharvinaisuuksien esiintyminen Suomessa vuonna 2000 – Linnut-vuosikirja 2001:97–106.
- Rissanen, E., Keskitalo, M., Laukkanen, S. & Oh-tonen, M. 2003: Pikkuharvinaisuuksien esiintyminen Suomessa vuonna 2001 – Linnut-vuosikirja 2002:81–91.
- Rissanen, E., Keskitalo, M., Laukkanen, S. & Oh-tonen, M. 2004: Pikkuharvinaisuuksien esiintyminen Suomessa vuonna 2002 – Linnut-vuosikirja 2003:23–32.
- Rissanen, E., Keskitalo, M., Laukkanen, S. & Oh-tonen, M. 2005: Pikkuharvinaisuuksien esiintyminen Suomessa vuonna 2003 – Linnut-vuosikirja 2004:63–72.
- Rissanen, E., Keskitalo, M. & Oh-tonen, M. 2006: Pikkuharvinaisuuksien esiintyminen Suomessa vuonna 2004 – Linnut-vuosikirja 2005:63–72.
- Rissanen, E., Aalto, P., Järvinen, K., Lehikoinen, P. & Renvall, P. 2010: Pikkuharvinaisuuksien esiintyminen Suomessa vuonna 2009 – Linnut-vuosikirja 2009:17–27.
- Uppstu, A., Aalto, J., Keskitalo, M. & Rissanen, E., 2007: Pikkuharvinaisuuksien esiintyminen Suomessa vuonna 2005 – Linnut-vuosikirja 2006:68–79.

Summary: Lesser rarities in Finland 2010

■ This is a report on the occurrence of lesser rarities (46 species) in Finland in 2010. The purpose of this report is to publish observations on more or less annually occurring rare species as an extension to the rare bird report of the Finnish National Rarities Committee. All observations of the species recorded less than about 15 times are listed. Of the more frequently reported species only the more interesting records are presented. Records concerning species of category A are listed first, and the species included in other categories can be found at the end of the report. Data of more numerous species distributions are presented in pictures and tables. The number shown in parenthesis after each scientific name summarizes the total number of recorded individuals. Following abbreviations are used in individual records: kv = calendar year, n-puk = female plumage, k = male, n = female, m = migrating, jp = adult breeding plumage, vp = transient plumage, reng = trapped and ringed, Ä = singing, Än = singing bird seeing.

Snow Goose (*Anser caerulescens*) had a normal year with three records, three individuals in one flock is more than normally. The Pale-bellied Brent Geese (*Branta bernicla hrota*) were seen more than normally. The year was also good for Red-breasted Goose (*Branta ruficollis*) with 14 records. Ruddy Shelducks (*Tadorna ferruginea*) were not seen at all. It has been bad years for since 2001. King Eider (*Somateria spectabilis*) was recorded in lower numbers than normal. White-billed Diver (*Gavia adamsii*) and Great Northern Diver (*Gavia immer*) had both better occurrence than normal at the time of arctic migration.

Great Egret (*Egretta alba*) continued to its presence in good numbers, with 37 records, causing difficulties to analyse the total amount of individuals. Black Stork (*Ciconia nigra*) had the lowest numbers during last ten years. Pallid Harrier (*Circus macrourus*) had a good year

with 74 individuals. Two pairs were seen also in summertime, but not any breeding. Montagu's Harriers (*Circus pygargus*) were seen normally. Only one pair was seen during summertime, but any breeding wasn't reported. Greater Spotted Eagles (*Aquila clanga*) were seen as normally, but for Lesser Spotted Eagle (*Aquila pomarina*) the year was poor with only six records. 56 Red-footed Falcons (*Falco vespertinus*) were seen, not any breeding confirmed.

Little Crake (*Porzana parva*) had a good year with nine records after few years poor occurrence. Pied Avocet (*Recurvirostra avocetta*) occurred in smaller numbers than normal. Marsh Sandpiper (*Tringa stagnatilis*) had a normal year with 37 records and one breeding was reported. Terek Sandpiper (*Xenus cinereus*) was taken to a report as a new species. It occurred normally compared to last few years with 20 individuals and four breedings were reported. Pomarine Skuas (*Stercorarius pomarinus*) and Sandwich Tern (*Sterna sandvicensis*) were seen more than normal. Black-legged Kittiwake (*Rissa tridactyla*) was recorded normally. White winged tern (*Chlidonias leucopterus*) was recorded four individuals. Little Auk (*Alle alle*) had a normal year. Snowy Owls (*Bubo scandiacus*) were recorded 13 individuals mostly in Northern Finland. Kingfishers (*Alcedo atthis*) were seen normally with 40 individuals, two breedings or possible breedings were reported. Bee-eater (*Merops apiaster*) had a bad year with only 6 records. Roller (*Coracias garrulus*) was not seen this year at all, occurrence has varied from zero to two individuals per year. Hoopoe (*Upupa epops*) had a normal year.

Short-toed Lark (*Calandrella brachydactyla*) had a normal occurrence with 7 individuals. Richard's Pipit (*Anthus richardi*) was seen normally and also one record in spring. Citrine Wagtail (*Motacilla citreola*) has had good years recently, individuals were seen normally, but only one breeding was reported. Observations of Eastern Stonechat (*Saxicola torquata maurus*) were totally 5 individuals (incl. maurus + unidentified ssp's). Lanceolated Warbler (*Locustella lanceolata*) was not seen at all this year. Low numbers have been recorded since 2002. Eight singing Savi's Warblers (*Locustella luscinioides*) is normal. Booted Warbler (*Hippolais caligata*) had a normal occurrence with 12 individuals including only singing males. Pallas's Leaf Warbler (*Phylloscopus proregulus*) had a normal year with 38 individuals. 89 Yellow-browed Warblers (*Phylloscopus inornatus*) is more than normal. Penduline Tits (*Remiz pendulinus*) had a better year than normally. Two individuals were seen at nest, but successful breeding wasn't reported. Collared Flycatcher (*Ficedula albicollis*) had a good occurrence with 15 individuals. Six Lesser Grey Shrikes (*Lanius minor*) means rather typical year for that species. Rose-coloured Starling (*Sturnus roseus*) was seen less than normally. Serins (*Serinus serinus*) presented with 17 individuals more than normally.

Other categories: Mandarin Ducks (*Aix galericulata*) had a good year. Bar-headed Geese (*Anser indicus*) were seen less than normal. Also this year were seen some hybrid geese in Northern Finland. Black Swans (*Cygnus atratus*) and Wood Duck (*Aix sponsa*) were both seen as two individuals.

Toinen Seinäjoella tavatuista mandariinisorsista *Aix galericulata*. ESKO RAJALA